

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

KZ in nove trošarine

Zadnje tedne našo javnost, zlasti vino-gradnike, precej razburja novi banovinski trošarinski pravilnik. Jasno je, da se je glede na to pečala z njim tudi »Kmetiska zbornica« kot stanovska zastopnica našega kmeta. Dne 25. januarja se je namreč vršila pod predsedstvom g. Steblovnika seja izvršilnega odbora KZ in ta je kot glavno točko dnevnega reda obširno obravnaval navedeni pravilnik. Razprava je ugotovila med drugim tudi sledeče:

Leta 1932 je izšel trošarinski zakon, ki je ukinil dotlej strogo kontrolo nad prometom z alkoholnimi pijačami. Posledice so se začele kmalu kazati. Zaradi bistveno omiljene kontrole se je začelo razvijati prikrito tihotapstvo z alkoholnimi pijačami in občinam so začeli ti viri polagoma usihati. Po novem pravilniku se bo zopet znatno dvignil danes trošarine pri občinah in pri banovini, plačali bodo pa ta donos predvsem tisti, ki so se mu doslej znali nezakonito izmuzniti. Občine bodo tako lahko znižale občinske doklade, oziroma spravile težak položaj svojih financ v red in izvršile marsikatero potrebo, ki jih danes kratko in malo ne morejo.

Izvršilni odbor KZ je po temeljiti in obširni razpravi ugotovil gornjaka dejstva, ki so v zvezi z novim pravilnikom. So pa posamezni člani opozorili na nekatere trdote in pomanjkljivosti besedila nove uredbe, zaradi česar je izvršilni odbor KZ sklenil ukreniti v zvezi z Vinarskim društvom vse potrebne korake, da se te čimprej popravijo ter ima tudi zagotovilo, da se bo to izvršilo. Enako je zbornica od merodajnih strani obveščena, da namerava porabiti banovina tako dosežen višek dohodkov zopet izključno le v korist našega kmečkega ljudstva, v prav znatni meri ravno vinogradnikov.

Sedaj je za naše vinogradnike čas, ko lahko banovina dokaže, da zasleduje cilj pomoči in dviga našega vinogradništva in mu nakloni v novem proračunu znatnejše podpore za obnovo vinogradov, za nabavo galice, žvepla in drugih potrebščin.

V Mariboru že obstoji poseben odbor s kmetom in vinogradnikom Jos. Špindlerjem od Sv. Ane v Slov. goricah na čelu, ki je temeljito proučil z Vinarskim društvom vse, kar je poslabšalo položaj vinogradnika z novim pravilnikom in kako bi se dala ta škoda popraviti z odstranitvijo trdot iz pravilnika.

Odbor je prevzel tudi nalogo, da bo predložil banovini vse nujne potrebe štajerskih vinogradnikov in bo skušal nakloniti banovinske denarne vire omiljenju obupnega položaja, v katerem se nahaja štajersko vinogradništvo. Upamo, da bo zadeva rešena v splošno zadovoljstvo.

Nedeljske senatorske volitve

V nedeljo 6. februarja so se vršile volitve za 23 izpraznjenih senatorskih mest. Od 416 slovenskih županov je volilo v Ljubljani 379. Volitev se ni udeležilo 37 županov. Volilnih upravičencev (županov, članov banovinskega sveta in poslancev) je bilo v Sloveniji 474. Volitev se je udeležilo 418 volilnih upravičencev, in sicer

379 županov, 30 banovinskih svetnikov (15 banovinskih svetnikov je hkrati županov in so imeli le po en glas) in 9 poslancev. Skupno ni glasovalo 56 volilnih upravičencev in med temi 19 poslancev. Po volitvah so častitali številni navzoči novoizvoljenemu senatorju g. dr. Francu Schaubachu iz Maribora.

„Kmetiski list“ in podpora

Kmete jako zanima vprašanje, ali in koliko podpore je dobil »Kmetiski list« od »Kmetijske družbe«. Čim prej »Kmetiski

list« to vprašanje pojasni v javnosti, tem boljše zanj in tudi za »Kmetijsko družbo«.

Francija zida cerkve

Kakor je izjavil pariški pomožni škof Roger Beausart na nekem zborovanju na Dunaju, je bilo zadnja leta v Franciji

zgrajenih 4000 cerkva, izmed njih 109 v pariški nadškofiji. Naši liberalci in socialisti zmajujejo ob tej vesti z glavami.

Zlom brezverske šole

Mehiško državo še vedno onesrečuje framasonsko-komunistična vlada. Njeno delo je nesreča za mehiško ljudstvo v vseh področjih javnega življenja. Kakor v drugih področjih, je ta vlada dokazala svojo popolno nesposobnost osobito na polju ljudske izobrazbe in vzgoje. V preteklem mesecu je bilo v mestu Mehiki učiteljsko zborovanje, ki se ga je udeležilo 8000 učiteljev. Na zboru je moral prosvetni mini-

ster priznati, da je v državnih šolah — zasebne verske šole so framašoni in komunisti vse zaprli — vpisanih komaj 48 odstotkov šoloobveznih otrok. Od teh obiskuje šolo samo 69 odstotkov in samo osem odstotkov jih dovrši šolo. Zlomu framasonsko-komunistične šole je najgloblji vzrok nezadovoljstvo staršev, kateri nočejo izročiti svojih otrok šolam, ki zastrupljajo mladino duševno in telesno.

Rekordno italijansko letalo zgorelo

Italijanski letalec Stopani je preletel v rekordnem času v družbi še dveh drugih letal dolgo pot iz Evrope v južnoameriško Brazilijo, o čemer je »Slov. gospodar« poročal. Dne 1. februarja je odletel iz brazilske prestolnice Rio de Janeiro proti domovini. Srečno je dosegel na Svečnico Natal, odkoder je hotel preleteti Atlantski ocean in pristati v Dakaru v Afriki. 500 km južnovzhodno od otoka Fernando da Noronha je moralo vodno letalo radi napake v enem od vijakov kreniti nazaj proti Natalu. Ko se je približal hidroplan 200 km ameriški obali, se je vnel in se je moral

začeti spuščati proti morski gladini. V letalu so bili razen Stopanija še pomožni pilot, dva mehanika in radio-telegrafist, ki je klical na pomoč brezžičnim putem. Na radioklice gorečega letala so hitela na pomoč vodna letala in ladje. Rešili so Stopanija in ga prepeljali v Port Natal. Rešeni je iz Natale brzojavnim putem obvestil svoje starše v Italiji o svoji nesreči s prošnjo, naj molijo za njegove mrtve tovariše. Stopani se je rešil iz gorečega letala na ta način, da je skočil s padalom iz hidroplana in se malo časa zadržal na morski gladini, dokler ni prišla pomoč.

Ogroženi ruski raziskovalci

Večkrat smo že poročali o ruskem raziskovalcu Papaninu, ki se je podal z dvema tovarišema na raziskovanje vremen-skih prilik ob severnem tečaju. Raziskovalci so se utaborili na ledeni plošči, katera se je pomikala od 21. maja 1937 v smeri od severnega tečaja proti Grenlandiji. Zadnje dni jo je zanesel morski tok na razdaljo 360 km proti norveškemu otoku Jangmajen. Proti koncu januarja je prestala trojica Rusov hude viharje, o katerih so sporočili svetu po radio, da so trajali z vso silovitostjo šest dni. Dne 1. fe-

bruarja se je plošča vsled pritiska valov razklala v dva dela. Ekspedicija se je rešila srečno na večjo ploščo in otela nekaj življenjskih potrebščin ter kuriva. Papanin je sporočil v Rusijo, da so raziskovalci v najhujši stiski in je prosil za pomoč. So vjeti so že odpremili reševalne ekspedicije. Ruski ledolomilci in letala so s polno paro na delu, da najdejo ledeno ploščo z raziskovalci, jih rešijo in iztrgajo morskim valovom večmesečne dragocene beležke o vetrovih, vremenenu, ledu ter morskih globinah v vodah krog severnega tečaja.